

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

ವಾರದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

KAS, FDA/SDA/PDO/ GROUP C,
PSI/PC, TEACHER'S EXAMS

ಕನ್ನಡ & English

By- ನಂದನ್ ಸರ್

July 2nd Week 2026

- ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು
- ಸೂಪರ್ ಟೈಫೂನ್ ಬಾವಿ ಚಂಡಮಾರುತ
- ಜಾಗತಿಕ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2026
- ಅಸ್ಟ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 1 ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು (Astra Mk 1)
- ಉತ್ತರಾಖಂಡಕ್ಕೆ "ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ" ಸ್ಥಾನಮಾನ
- ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ವರದಿ 2026
- ಪ್ರಂಬಾನನ್ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣ
- ಏಕೀಕೃತ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ಲಸ್ (UDISE+) 2025-26
- ಬಿಳಿ ಕರುಳಿನ ರೋಗ (ವೈಟ್ ಗಟ್ ಡಿಸೀಸ್)
- ಜೀಬ್ರಾ ಫಿಂಚ್‌ಗಳು (Zebra Finches)
- ಇಸ್ರೇಲ್-ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ದ್ವಿ-ರಾಷ್ಟ್ರ ಪರಿಹಾರ (Two-State Solution)
- ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2.0
- ವಿಶ್ವ ಹೂಡಿಕೆ ವರದಿ 2026
- ಗುವಾಹಟಿ ಘೋಷಣೆ
- ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್
- ಇಂಡಿಯಾಹ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಡ್ (Indiahandmade)
- ವಿಕ್ರಮ್-1 (Vikram-1)

- ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಕ್ವಾಸಾರ್‌ಗಳ ಪತ್ತೆ
- INS ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿ
- ಭಾರತ-ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು
- ಮಿಜೋರಾಂನಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇತಿಹಾಸ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ(NHM)
- ಕಾಮರಾಜರ್ ಬಂದರು
- ಆಕಾಶ್ ತರಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Akash Tarang)
- ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ (Green Hydrogen)
- ಏಡನ್ ಕೊಲ್ಲಿ (Gulf of Aden)
- ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವರದಿ 2024 (CRS Report 2024)
- ಶಿ-ಲೀಪ್ಸ್ (SHE-LEAPS)
- ಯಮುನಾ ನದಿ ಜಲ ಯೋಜನೆ
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 11 ವರ್ಷ
- ಮಾಚಾ ಚಹಾ (Matcha Tea)
- ಮಾನಸ್ ಉಪಕ್ರಮ (MANAS Initiative)

Watch Insta ವಿದ್ಯಮಾನ Video

 INSTA KAS

080 69 405 206

www.insightsonindia.com

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ WEEKLY CURRENT AFFAIRS JULY 2ND WEEK 2006

**ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು
ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ**

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಮೆಲ್ಬೋರ್ನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 3ನೇ ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶೃಂಗಸಭೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ನಾಗರಿಕ ಪರಮಾಣು ಒಪ್ಪಂದ: ಈ ಒಪ್ಪಂದವು 2014ರಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಲಾದ ನಾಗರಿಕ ಪರಮಾಣು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಣುಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ IAEA ಭದ್ರತಾ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಶಾಂತಿಯುತ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಯುರೇನಿಯಂ ಪೂರೈಸಲು ಹಾದಿ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸೈಬರ್, ನಿರ್ಣಾಯಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ-ಭಾರತ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ (PACTS): ಈ ಉಪಕ್ರಮವು 2020ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾದ

ಸೈಬರ್ ಮತ್ತು ಸೈಬರ್ ಆಧಾರಿತ ನಿರ್ಣಾಯಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಹಕಾರದ ಚೌಕಟ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಕಾರ: ಎರಡೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು 2009ರಲ್ಲಿದ್ದ 'ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ'ದಿಂದ 2020ರಲ್ಲಿ 'ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ'ಕ್ಕೆ (CSP) ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸಿವೆ.
- ನಾಗರಿಕ ಪರಮಾಣು ಸಹಕಾರ: ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಸಂಸತ್ತು 'ನಾಗರಿಕ ಪರಮಾಣು ವರ್ಗಾವಣೆ (ಭಾರತಕ್ಕೆ) ಮಸೂದೆ 2016'ನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಇದು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಯುರೇನಿಯಂ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಕಂಪನಿಗಳು ನಾಗರಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಯುರೇನಿಯಂ ಪೂರೈಸಲು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ: ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ 2022ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ (Ind-Aus ECTA) ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಭಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು (CECA) ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲು ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ.
- ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ: 2024-25ರ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವು 24.1 ಬಿಲಿಯನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್ (USD 24.1 billion) ತಲುಪಿದೆ.
- ಭಾರತದಿಂದ ರಫ್ತು: ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು 5ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು

ಪೂರೈಸುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು 4ನೇ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.

- ಬಹುವಲಯ ಸಹಕಾರ: ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಕ್ವಾಡ್ (Quad) ಒಕ್ಕೂಟ ಹಾಗೂ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರಗಳ ಉಪಕ್ರಮದ (IPOI) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿವೆ.
- ಜಂಟಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು: ಉಭಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಆಸ್-ಇಂಡೆಕ್ಸ್ (AUSINDEX), ಆಸ್ಟ್ರಾಹಿಂದ್ (AUSTRALIND) ಮತ್ತು ಮಲಬಾರ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಣುಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ (IAEA)

- ಈ ಜಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UN) ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಶಾಂತಿಪರ ಪರಮಾಣು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ 1957ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಮಾಣು ಕಾವಲುಪಡೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪರಮಾಣು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಭದ್ರತಾ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಅಣುಶಕ್ತಿಯ ಶಾಂತಿಯುತ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ದೇಶದ ವಿಯೆನ್ನಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯಿದೆ. ಪರಮಾಣು ಪ್ರಸರಣ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಮಹತ್ತರ ಶ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ 2005ರಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಒಟ್ಟು 178 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಭಾರತವು ಇದರ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಸೂಪರ್ ಟೈಫೂನ್ ಬಾವಿ ಚಂಡಮಾರುತ ಭೂಗೋಳ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸೂಪರ್ ಟೈಫೂನ್ ಬಾವಿ ಚಂಡಮಾರುತವು ಅಮೆರಿಕದ

ಅಧೀನ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಗುವಾಮ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಮರಿಯಾನಾ ದ್ವೀಪಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಜಪಾನ್‌ನ ರೈತತ್ಯ ದ್ವೀಪಗಳು ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ.

ಟೈಫೂನ್ ಬಾವಿ ಚಂಡಮಾರುತದ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಇದು 2026ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ 3ನೇ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಚಂಡಮಾರುತವಾಗಿದೆ (Tropical Cyclone).
- ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ: ಈ ಚಂಡಮಾರುತವು ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ.
- ನಾಮಕರಣ: ಈ ಚಂಡಮಾರುತಕ್ಕೆ 'ಬಾವಿ' ಎಂದು ವಿಯೆಟ್ನಾಂ ದೇಶವು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದೆ.
- ತೀವ್ರತೆಯ ಮಟ್ಟ: ಇದು ಗಂಟೆಗೆ ಗರಿಷ್ಠ 290 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವೇಗದ (290 km/h) ಸ್ಥಿರ ಮಾರುತಗಳೊಂದಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿನಾಶಕಾರಿ 'ವರ್ಗ 5' (Category 5) ತೀವ್ರತೆಯ ಚಂಡಮಾರುತವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ.
- ಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು: ಇದು ಗುವಾಮ್, ರೋಟಾ, ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್, ಜಪಾನ್, ತೈವಾನ್ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಚೀನಾದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ.
- ಹವಾಮಾನ ಪ್ರೇರಕಾಂಶ : ಸಾಗರದ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಬಲ ಎಲ್ ನಿನೋ (El Niño) ವಿದ್ಯಮಾನವು ಈ ಚಂಡಮಾರುತದ ತೀವ್ರ ಜಡತ್ವಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಉಷ್ಣವಲಯದ ಚಂಡಮಾರುತಗಳು (Tropical Cyclones)

- ಉಷ್ಣವಲಯದ ಸಾಗರಗಳ ಮೇಲ್ಮೈನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ತೀವ್ರ ವಾಯುಭಾರ ಕುಸಿತದ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳನ್ನು ಉಷ್ಣವಲಯದ ಚಂಡಮಾರುತಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಚಲಿಸುವಾಗ ತೀವ್ರ ಮಾರುತಗಳು, ಭಾರಿ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳ ಉಬ್ಬರದಿಂದ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿನಾಶವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

- ಮಾರುತಗಳ ಚಲನೆಯ ದಿಕ್ಕು: ಕೊರಿಯಾಲಿಸ್ ಬಲದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಈ ಚಂಡಮಾರುತದ ಮಾರುತಗಳು ಉತ್ತರ ಗೋಳಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ (Counterclockwise) ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಗೋಳಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ (Clockwise) ಚಲಿಸುತ್ತವೆ.
- ವಿವಿಧ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹೆಸರುಗಳು: ಈ ಜಾಗತಿಕ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ:
 - ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ: ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಅಥವಾ ಚಂಡಮಾರುತ (Cyclones)
 - ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ: ಹರಿಕೇನ್ (Hurricanes)
 - ಪಶ್ಚಿಮ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಚೀನಾ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ: ಟೈಫೂನ್ (Typhoons)
 - ಪಶ್ಚಿಮ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ: ವಿಲ್ಲಿ-ವಿಲ್ಲಿಸ್ (Willy-Willies)
- ಉದ್ಯವಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು: ಉಷ್ಣವಲಯದ ಚಂಡಮಾರುತಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಲು ಮತ್ತು ತೀವ್ರಗೊಳ್ಳಲು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿವೆ:
 - ಸಾಗರದ ಮೇಲ್ಮೈ ತಾಪಮಾನವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ 27°C ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕು.
 - ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದ ಮಾರುತಗಳ ಚಲನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೊರಿಯಾಲಿಸ್ ಬಲದ (Coriolis force) ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಇರಬೇಕು.
 - ಲಂಬ ಮಾರುತಗಳ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇರಬೇಕು.
 - ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಬಲ ಕಡಿಮೆ ವಾಯುಭಾರ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಚಂಡಮಾರುತದ ಸುರುಳಿ ಇರಬೇಕು.
 - ಸಾಗರದ ಮೇಲ್ಮೈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ ಹೊರಮುಖ ಚಲನೆ ಇರಬೇಕು.

ಜಾಗತಿಕ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2026

ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಜಾಗತಿಕ ವಲಸೆ ಸಲಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಗ್ಲೋಬಲ್ ಸಿಟಿಜನ್ ಸೆಲ್ಯೂಷನ್ಸ್ (GCS) ತನ್ನ 6ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಜಾಗತಿಕ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2026 ವರದಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಮಾನದಂಡಗಳು

- ಈ ಜಾಗತಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಒಟ್ಟು 14 ವಿಭಿನ್ನ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿಶ್ವದ 197 ದೇಶಗಳ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ:

1. ವರ್ಧಿತ ಜಾಗತಿಕ ಚಲನಶೀಲತೆ - 50%
2. ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ - 25%
3. ನಾಗರಿಕರ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟ - 25%

ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಅಗ್ರ 10 ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 9 ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಯುರೋಪಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಡನ್ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಫಿನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶಗಳಿವೆ.
- ಈ ಜಾಗತಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು 125ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕಳೆದ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ 124ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಭಾರತವು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತೀಯ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಹೊಂದಿರುವ ನಾಗರಿಕರು ಜಗತ್ತಿನ ಒಟ್ಟು 26 ತಾಣಗಳಿಗೆ ವೀಸಾ ರಹಿತ ಅಥವಾ ಆಗಮನದ ವೇಳೆ ವೀಸಾ (Visa-on-arrival) ಸೌಲಭ್ಯದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಸ್ಟ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 1 ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು (Astra Mk 1)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಅಸ್ಟ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 1 (Astra Mk 1) ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ರಫ್ತು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ದೇಶೀಯ 'ಅಸ್ಟ್ರ' ಕ್ಷಿಪಣಿ ಸರಣಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ನಡೆದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಫ್ತು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ಟ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 1 ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು (Astra Mk 1)

- ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ: ಈ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕ್ಷಿಪಣಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು (DRDO) ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇಶೀಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಮಾನಗೊಳಿಸಿದೆ.
- ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ವಿಧ: ಇದು ದೃಷ್ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಆಚೆಗಿನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಬಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವದೇಶಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಆಚೆಗಿನ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರುವ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು (BVRAAM) ಆಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆ (IAF) ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾದಳದ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವ್ಯಾಪ್ತಿ: ಇದರ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ 20 ನಾಟಿಕಲ್ ಮೈಲಿಗಳು (ಅಂದರೆ ಸರಿಸುಮಾರು 37 ಕಿಲೋಮೀಟರ್) ಆಗಿದೆ.

ಅಸ್ಟ್ರ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ವಿವಿಧ ಆವೃತ್ತಿಗಳು:

- ಅಸ್ಟ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 1 (Astra Mk 1): ಇದು 80 ರಿಂದ 110 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಬಲ್ಲದು. ಇದು ಸಾಗರದ ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ 20 ಕಿ.ಮೀ ವರೆಗಿನ ಗರಿಷ್ಠ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮ್ಯಾಕ್ 4.5 ರಷ್ಟು ಶಬ್ದಾತೀತ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದನ್ನು ಸುಖೋಯ್-30 MKI ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೇಜಸ್ ಮಾರ್ಕ್ 1A ಮತ್ತು ರಫೇಲ್ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅಸ್ಟ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 2 (Astra Mk 2): ಇದು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಆವೃತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, 200 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಅಸ್ಟ್ರ ಮಾರ್ಕ್ 3 ಅಥವಾ ಗಾಂಡೀವ (Astra Mk 3 - Gandiva): ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ BVRAAM ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದ್ದು, 350 ಕಿ.ಮೀ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರದ ಶತ್ರು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುರುಳಿಸುವ ಜಾಗತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಉತ್ತರಾಖಂಡಕ್ಕೆ "ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ" ಸ್ಥಾನಮಾನ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಉಲ್ಲಾಸ್ (ULLAS) ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ ರಾಜ್ಯವು ಶೇ. 98 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರವನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ 6ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶಗಳು:

- ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ

ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಲಡಾಖ್ (2024) ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ.

- ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಜೋರಾಂ (2025) ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗೋವಾ, ತ್ರಿಪುರಾ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿಂ ರಾಜ್ಯಗಳು ಈ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ತಲುಪಿವೆ.
- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಯಸ್ಸಿನ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 95% ರಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷರತೆ ದಾಖಲಾದರೆ, ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು 'ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಹೊಂದಿದ ರಾಜ್ಯ' ಎಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಲ್ಲಾಸ್ (ULLAS) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪೂರ್ಣ ರೂಪ: ULLAS ಎಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜೀವಮಾನದ ಕಲಿಕೆಯ ಅರಿವು (Understanding Lifelong Learning for All in Society) ಎಂದರ್ಥ.
- ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ: ಇದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು 2022 ರಿಂದ 2027ರ ಕಾಲಾವಧಿಗಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ.
- ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ: ಔಪಚಾರಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವ 15 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ NEP 2020 ರ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 'ಕರ್ತವ್ಯ ಬೋಧೆ' ಮತ್ತು 'ಜನ್ ಜನ್ ಸಾಕ್ಷರ್ ಭಾರತ್' ಎಂಬ ಜನಚಳವಳಿಯ ತತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳು: ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮೂಲಭೂತ ಸಾಕ್ಷರತೆ, ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ

ಕೌಶಲ್ಯಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ, ವೃತ್ತಿಪರ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ವರದಿ 2026 ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO) ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (IARC) ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ವರದಿ 2026 (Global Status Report on Cancer 2026) ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿವೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ ಜನರ ಮೇಲಿನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಜಾಗತಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ದತ್ತಾಂಶಗಳು:

- ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮಾನವನ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೃದ್ರೋಗದ ನಂತರ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಎರಡನೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸರಾಸರಿ 26,000 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಈ ರೋಗದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. 2024ರ ಅಧಿಕೃತ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 20.6 ಮಿಲಿಯನ್ ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗಿದ್ದು, ಸರಿಸುಮಾರು 10 ಮಿಲಿಯನ್ ಸಾವುಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ.
- ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪತ್ತೆಯಾಗುವ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಭವಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಸಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಅತ್ಯಂತ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅತ್ಯಂತ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮುಂದಿನ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ತನ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ.

ಪ್ರಂಭಾನನ್ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಯೋಗ್ಯಕರ್ತಾದಲ್ಲಿರುವ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಾದ ಪ್ರಂಭಾನನ್ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು.

ಪ್ರಂಭಾನನ್ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕಾಲಘಟ್ಟ: ಇದನ್ನು ಸಂಜಯ ರಾಜವಂಶದ (ಮಾತರಂ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ) ಕಾಲದಲ್ಲಿ 9 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ (ಸುಮಾರು ಸಾ.ಶ 856) ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.
- ರಾಜಾಶ್ರಯ: ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ರಾಜ ರಾಕೈ ಪಿಕಟನ್ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು.
- ಉದ್ದೇಶ: ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಬೊರೊಬುದುರ್ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಮಧ್ಯ ಜಾವಾದಲ್ಲಿ ಶೈವ ಪಂಥದ ಪುನರುತ್ಥಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅವನತಿ: ಅಧಿಕಾರದ ಹಸ್ತಾಂತರಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಂಟ್ ಮೆರಾಪಿ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಸ್ಫೋಟಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ 10 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು.

ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- ವಿನ್ಯಾಸ: ಇದು ಮೂರು ಏಕಕೇಂದ್ರಕ ಚೌಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು (ಭೂಲೋಕ, ಭುವಲೋಕ, ಸ್ವಲೋಕ) ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

- ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ: ಇದು ಶಿವ (47 ಮೀಟರ್), ಬ್ರಹ್ಮ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಎತ್ತರದ ಮುಖ್ಯ ಗೋಪುರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ವಾಹನಗಳು: ನಂದಿ (ಗೂಳಿ), ಹಂಸ ಮತ್ತು ಗರುಡನಿಗೆ (ಹದ್ದು) ಮೀಸಲಾದ ದೇವಾಲಯಗಳು ಮುಖ್ಯ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ.
- ದೇವತೆಗಳು: ಶಿವನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶಿವ, ಗಣೇಶ, ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮತ್ತು ದುರ್ಗೆಯ (ರೊರೊ ಜೊಂಗ್ರಾಂಗ್) ವಿಗ್ರಹಗಳಿವೆ.
- ಉಬ್ಬುಶಿಲ್ಪಗಳು: ದೇವಾಲಯದ ಗೋಡೆಗಳು ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದ ಕಥನ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತವೆ.
- ಯುನೆಸ್ಕೋ: ಈ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು 1991 ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಏಕೀಕೃತ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ಲಸ್ (UDISE+)

2025-26

ಆಡಳಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುರಿತಾದ ಏಕೀಕೃತ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ಲಸ್ (UDISE+) 2025-26 ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ವ್ಯಾಪ್ತಿ: ಈ ವರದಿಯು 14.67 ಲಕ್ಷ ಶಾಲೆಗಳು, 1.02 ಕೋಟಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು 24.72 ಕೋಟಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆ: ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆಯು ಇದರ ನೋಡಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ರಚನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆ:

- NEP 2020 ಚೌಕಟ್ಟು: 2025-26ರ ವರದಿಯು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ 10+2 ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದೆ.

- ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ NEP ಯ 5+3+3+4 ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬುನಾದಿ ಹಂತ (Foundational Stage - 5 ವರ್ಷ): ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು 22% ರಷ್ಟಿದೆ.
- ಸಿದ್ಧತಾ ಹಂತ (Preparatory Stage - 3 ವರ್ಷ): ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು 25% ರಷ್ಟಿದೆ.
- ಮಧ್ಯಮ ಹಂತ (Middle Stage - 3 ವರ್ಷ): ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು 26% ರಷ್ಟಿದೆ.
- ಪ್ರೌಢ ಹಂತ (Secondary Stage - 4 ವರ್ಷ): ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು 27% ರಷ್ಟಿದೆ.

ದಾಖಲಾತಿ ಮತ್ತು ಉಳಿಯುವಿಕೆ:

- ಪ್ರೌಢ (ಸೆಕೆಂಡರಿ) ಹಂತದ GER: ಸೆಕೆಂಡರಿ ಹಂತದ ಒಟ್ಟು ದಾಖಲಾತಿ ಅನುಪಾತವು (GER) 68.5% ರಿಂದ 71.7% ಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುವಿಕೆ: ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುವವರ ಪ್ರಮಾಣವು ಸಿದ್ಧತಾ (ಪ್ರಿಪರೇಟರಿ) ಹಂತದಲ್ಲಿ 1.8% ಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ (ಸೆಕೆಂಡರಿ) ಹಂತದಲ್ಲಿ 7.0% ಗೆ ಕುಸಿದಿದೆ.
- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಿಕೆ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಮಧ್ಯಮ (ಮಿಡಲ್) ಹಂತದಲ್ಲಿ 83.7% ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ (ಸೆಕೆಂಡರಿ) ಹಂತದಲ್ಲಿ 51.9% ತಲುಪಿದೆ.
- ವಲಸೆ: ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು 86 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 88 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಕ ವರ್ಗ:

- ಗಾತ್ರ: ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು 1.02 ಕೋಟಿಯನ್ನು ದಾಟಿದೆ (2022-23 ರಿಂದ 8.3% ಹೆಚ್ಚಳ).
- ಲಿಂಗಾನುಪಾತ: ಒಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು 54.9% ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿಳಿ ಕರುಳಿನ ರೋಗ (ವೈಟ್ ಗಟ್ ಡಿಸೀಸ್)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೀಗಡಿ ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಕರುಳಿನ ರೋಗ (ವೈಟ್ ಗಟ್ ಡಿಸೀಸ್) (WGD) ಅಥವಾ ವೈಟ್ ಫೇಸನ್ ಡಿಸೀಸ್ (WFD) ರೋಗವು ಹರಡುತ್ತಿರುವುದರ ಕುರಿತು ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯು ತೀವ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಬಿಳಿ ಕರುಳಿನ ರೋಗ (WGD)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ವಾಣಿಜ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಾಗುವ ಸೀಗಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ರೋಗವಾಗಿದ್ದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುವ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಬಿಳಿ ಸೀಗಡಿಗೆ (Litopenaeus vannamei) ಇದು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ.

ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಸೀಗಡಿ ಕೊಳಗಳ ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಮಲದ ಎಳೆಗಳು ತೇಲುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸೀಗಡಿಯ ಕರುಳಿನ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಗುವುದು ಈ ರೋಗದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.

ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು:

- ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ರೋಗಾಣುವಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಬದಲಾಗಿ, ವಿವಿಧ ರೋಗಾಣುಗಳು,

ಕಳಪೆ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಪರಿಸರ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಬಹು-ಅಂಶಗಳ ರೋಗವಾಗಿದೆ.

- ಮೈಕ್ರೋಸ್ಪೋರೀಡಿಯನ್ ಪರಾವಲಂಬಿ (Microsporidian parasite): ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎಂಟೆರೊಸೈಟೋಜೂನ್ ಹೆಪಟೋಪೆನ್ಯೆ (EHP) ಎಂಬ ಪರಾವಲಂಬಿಯು ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.
- ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದ ಸೋಂಕುಗಳು: ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 'ವಿಬ್ರಿಯೋ' ಪ್ರಭೇದದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ಈ ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.
- ಕಳಪೆ ಕೊಳದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಶೇಖರಣೆಯಿಂದ ಈ ರೋಗವು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತದೆ.
- ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕುಸಿಯುವುದು, ಅಂದರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಮೋನಿಯಾ, ನೈಟ್ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಕರಗಿದ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಮಟ್ಟವು ಸಹ ಈ ರೋಗದ ಉಲ್ಬಣಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಜೀಬ್ರಾ ಫಿಂಚ್‌ಗಳು (Zebra Finches)

ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಮೇರಿಕನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ಜೂಲಿ ಎಲೀ ಅವರು ಜೀಬ್ರಾ ಫಿಂಚ್‌ಗಳು

ಪರಸ್ಪರ ಹೇಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಕಾಲರ್ ಡೊಲಿಟಲ್ ಚಾಲೆಂಜ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀಬ್ರಾ ಫಿಂಚ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ;

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು: ತೇನಿಯೋಪೈಜಿಯಾ ಗುಟ್ಟಾಟಾ (Taeniopygia guttata).
- ಕುಟುಂಬ: ಇದು ಎಸ್ಟ್ರಿಲಿಡೆ (Estrildidae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ.
- ಆವಾಸಸ್ಥಾನ: ಇವುಗಳು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು, ಕುರುಚಲು ಕಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.
- ಜೀಬ್ರಾ ಫಿಂಚ್ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಮೂಲದ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ವರ್ಣರಂಜಿತ ಹಾಡುವ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇವುಗಳು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಟಿಮೋರ್‌ನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಇದರ ಸರಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಗಾಯನ ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ, ಇದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- IUCN ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಾನಮಾನ: ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿ (LC)

ಇಸ್ರೇಲ್-ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ದ್ವಿ-ರಾಷ್ಟ್ರ ಪರಿಹಾರ (Two-State Solution)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಪ್ರವಾಸದ ವೇಳೆ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸುವ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ಅನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಂಧಾನದ ದ್ವಿ-ರಾಷ್ಟ್ರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ (Two-State Solution) ಭಾರತದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದರು.

ದ್ವಿ-ರಾಷ್ಟ್ರ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಯಹೂದಿ ಜನರಿಗೆ ಇಸ್ರೇಲ್ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ಜನರಿಗೆ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಭೌಮ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಿತ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು ಇದಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶಿತ ಭೂಪ್ರದೇಶ: ಉದ್ದೇಶಿತ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರವು 1949 ರ ಒಪ್ಪಂದದ ರೇಖೆಗಳ (ಗ್ರೀನ್ ಲೈನ್) ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಭೂ ವಿನಿಮಯದೊಂದಿಗೆ ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಗಾಜಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಪೂರ್ವ ಜೆರುಸಲೆಮ್, ಟೆಂಪಲ್ ಮೌಂಟ್ (ಯಹೂದಿ ಧರ್ಮದ ಪವಿತ್ರ ತಾಣ) ಮತ್ತು ಹರಾಮ್ ಅಲ್-ಶರೀಫ್ (ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಮೂರನೇ ಪವಿತ್ರ ತಾಣ) ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ಬೇಡಿಕೆಗಳು: 1967 ರ ಗಡಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಪೂರ್ವ ಜೆರುಸಲೆಮ್ ಅನ್ನು ತನ್ನ ಸಾರ್ವಭೌಮ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು 1948 ರ ಅರಬ್-ಇಸ್ರೇಲಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುವುದು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಬೇಡಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.
- ಇಸ್ರೇಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳು: ಯಾವುದೇ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಶಸ್ತ್ರೀಕರಣ ರದ್ದತಿ, ಜೆರುಸಲೆಮ್ ಅನ್ನು ತನ್ನ ಅವಿಭಜಿತ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಹಕ್ಕಿನ ನಿರಾಕರಣೆ ಹಾಗೂ ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ)ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ವಸಾಹತುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭೂ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಭಜನಾ ಯೋಜನೆ (1947): ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ಅನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರಬ್ ಮತ್ತು ಯಹೂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ

ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅರಬ್ ನಾಯಕರು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು.

- **UNSC ನಿರ್ಣಯ 242 (1967):** ಇದು ಆರು ದಿನಗಳ ಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಇಸ್ರೇಲ್ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿ (land-for-peace) ತತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- **ಓಸ್ಲೋ ಒಪ್ಪಂದಗಳು (1993):** ಇದು ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ) ಮತ್ತು ಗಾಜಾದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಾಗಿ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು, ಆದರೆ ಅಂತಿಮ-ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿತು.
- **ಅರಬ್ ಶಾಂತಿ ಉಪಕ್ರಮ (2002):** ಇದು ಆಕ್ರಮಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಇಸ್ರೇಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಅರಬ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿತು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಲುವು:

- **ಓಸ್ಲೋ II ಒಪ್ಪಂದ (1995):** ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ) ಅನ್ನು ಮೂರು ವಲಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ: ವಲಯ 'A' (18%, ಪ್ಯಾಲೇಸ್ಟಿನಿಯನ್ ನಿಯಂತ್ರಣ), ವಲಯ 'B' (22%, ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ), ಮತ್ತು ವಲಯ 'C' (60%, ಇಸ್ರೇಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ).
- **UNSC ನಿರ್ಣಯಗಳು:** ವೆಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಪಶ್ಚಿಮ ದಂಡೆ) ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಜೆರುಸಲೆಮ್‌ನಲ್ಲಿನ ಇಸ್ರೇಲಿ ವಸಾಹತುಗಳು ನಾಲ್ಕನೇ ಜಿನೀವಾ ಸಮಾವೇಶದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿವೆ ಎಂದು UNSC ನಿರ್ಣಯಗಳು 446 ಮತ್ತು 465 ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿವೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2.0

ಆಡಳಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು 2025-26ರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ಸೂಚ್ಯಂಕ 2.0 (PGI 2.0) ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳಲ್ಲಿ 50% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿವೆ, ಆದರೆ ಯಾವುದೂ ಉನ್ನತ 'ಉತ್ಕರ್ಷ' ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ.
- ಉನ್ನತ ಸಾಧಕರು: 'ಉತ್ತಮ-3' ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಅನ್ನು ತಲುಪಿದ ಮೊದಲ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಚಂಡೀಗಢ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಪಂಜಾಬ್, ಕೇರಳ, ದೆಹಲಿ, ದಾದ್ರಾ ಮತ್ತು ನಗರ ಹವೇಲಿ ಹಾಗೂ ದಮನ್ ಮತ್ತು ದಿಯು ಪ್ರಚೇಷ್-1 ಬ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ 2 ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.
- ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆ: ಮೇಘಾಲಯವು ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಹೊಂದಿದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ, ಆದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ.

PGI 2.0 ಕುರಿತು:

- ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು: ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ.
- ಉದ್ದೇಶ: ಇದು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ರೂಪಿಸಲಾದ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಿತ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ.
- ಇದು NEP 2020 ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲಿನ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿ 4 ಕ್ಕೆ (SDG 4) ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ.
- ಇದು UDISE+, PARAKH ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ, PM ಪೋಷಣ್ ಮತ್ತು PRABANDH ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಿಂದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
- ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ವಿಭಾಗಗಳು: ಇದು ಉತ್ಕರ್ಷ (ಗರಿಷ್ಠ, 90% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶಗಳಿಗೆ) ನಿಂದ ಆಕಾಂಕ್ಷಿ-3

(ಕನಿಷ್ಠ, 10% ವರೆಗಿನ ಅಂಶಗಳಿಗೆ) ವರೆಗೆ 10 ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ಹೂಡಿಕೆ ವರದಿ 2026

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮ್ಮೇಳನ (UNCTAD) "ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೂಡಿಕೆ" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ವಿಶ್ವ ಹೂಡಿಕೆ ವರದಿ 2026 ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ಹೂಡಿಕೆ ವರದಿ 2026:

- ಇದು 1991 ರಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ UNCTAD ನ ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಜಾಗತಿಕ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆ (FDI) ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು, ಹೂಡಿಕೆ ನೀತಿಗಳು, ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- 2025 ರಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ FDI ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ: ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆ ಹರಿವು 6% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ 1.6 ಟ್ರಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ತಲುಪಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಯುರೋಪ್ ಆಕರ್ಷಿಸಿದೆ.
- FDI ಒಳಹರಿವು: ಅಮೇರಿಕವು (U.S.) FDI ನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸ್ವೀಕೃತದಾರನಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಿಂಗಾಪುರ್, ಹಾಂಗ್ ಕಾಂಗ್ (ಚೀನಾ) ಮತ್ತು ಚೀನಾ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ವೀಕೃತದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿವೆ.
- FDI ಹೊರಹರಿವು: U.S. ಅತಿದೊಡ್ಡ FDI ಮೂಲವಾಗಿದೆ, ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ಇವೆ. ಜಾಗತಿಕ ಹೊರಹರಿವಿನ ಬಹುಪಾಲು ಪಾಲನ್ನು ಅಗ್ರ ಐದು ಮೂಲ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳು ಹೊಂದಿವೆ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮ್ಮೇಳನ (UNCTAD):

- ಇದು 1964 ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಯಂ ಅಂತರಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದರ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯು ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಜಿನೀವಾದಲ್ಲಿದೆ.
- ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಹಣಕಾಸು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಗುವಾಹಟಿ ಘೋಷಣೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಅಸ್ಸಾಂನ ಗುವಾಹಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ BRICS ಮಾದಕವಸ್ತು ನಿಗ್ರಹ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಸಭೆಯ ಸಮಾರೋಪದಲ್ಲಿ BRICS ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಗುವಾಹಟಿ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದವು.
- ಭಾರತದ 2026ರ ಬ್ರಿಕ್ಸ್ (BRICS) ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ನಾಕೋಟೆಕ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬ್ಯೂರೋ (NCB) ಯು "ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ, ನಾವೀನ್ಯತೆ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ" ಎಂಬ ಧೈಯವಾಕ್ಯದಡಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು.

ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ಇದು ಅಕ್ರಮ ಮಾದಕವಸ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಎದುರಿಸಲು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ BRICS ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿ, ಗುಪ್ತಚರ ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಕರೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ: ಇದು ಮಾದಕವಸ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕರಣಗಳು, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ-ಚಾಲಿತ ವಿಧಾನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಮಾದಕವಸ್ತು ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಭಾರತದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

- NDPS ಕಾಯ್ದೆ 1985: ಮಾದಕ ವ್ಯಸನಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತಲೇ, ಮಾದಕವಸ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನು ಇದಾಗಿದೆ.
- NCB & ANTF: ನಾಕೋಟೆಕ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬ್ಯೂರೋ (NCB) ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ನಾಕೋಟೆಕ್ಸ್ ವಿರೋಧಿ ಕಾರ್ಯಪಡೆಗಳ (ANTF) ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾರಿಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ನಾಕೋಟೆಕ್ಸ್-ಸಮನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರ: ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಗುಪ್ತಚರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ನಾಲ್ಕು ಹಂತದ ಸಮನ್ವಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

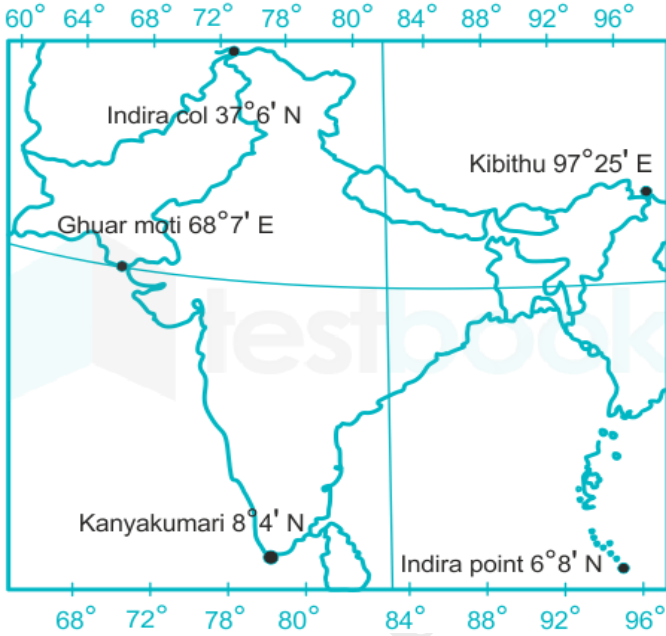
ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಗುಪ್ತಚರ ನಿಯಂತ್ರಣ:

- ಭೌಗೋಳಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಸವಾಲು: ಗೋಲ್ಡನ್ ಕ್ರೆಸೆಂಟ್ (ಪಶ್ಚಿಮ) ಮತ್ತು ಗೋಲ್ಡನ್ ಟ್ರಯಾಂಗಲ್ (ಪೂರ್ವ) ವಿರುದ್ಧ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲಾಗಿದೆ.
- SIMS & NIDAAN: ಮಾದಕವಸ್ತು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಗಳ ನೈಜ-ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗಳಾಗಿವೆ.
- ಡಾರ್ಕ್‌ನೆಟ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ: ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಪ್ಟೋಕರೆನ್ಸಿ-ಅನುದಾನಿತ ಮಾದಕವಸ್ತು ಮಾರಾಟವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಪಡೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ:

- ಮಾದಕವಸ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ: ಜಾಗೃತಿ, ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ವತ್ಥೆ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯಸನ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ (ATFs) ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ನಶಾ ಮುಕ್ತ ಭಾರತ್ ಅಭಿಯಾನ: ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯವಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಬೃಹತ್, ಸಮುದಾಯ-ನೇತೃತ್ವದ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನವಾಗಿದೆ.

ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್
ಭೂಗೋಳ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪರಿಸರ ಸಚಿವಾಲಯವು ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ.

ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್ ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣದ ತುದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ (ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳು) ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.

- ಇದನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಪಿಗ್ಮಲಿಯನ್ ಪಾಯಿಂಟ್ (Pygmalion Point) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು 1985 ರಲ್ಲಿ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಆರು ಡಿಗ್ರಿ ಚಾನೆಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದೆ.
- ಇದು ಕಡಲ ಭದ್ರತೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ 2004 ರ ಸುನಾಮಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದು ತೀವ್ರವಾದ ಭೂಕುಸಿತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತ್ತು.

ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಮಹತ್ವ:

- ಸ್ಥಳ: ಇದು ನಿಕೋಬಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 6°45' ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಮತ್ತು 93°49' ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶದಲ್ಲಿದೆ.
- ಸಾಮೀಪ್ಯ: ಇದು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ರೊಂಡೋ ದ್ವೀಪದಿಂದ (ಸುಮಾತ್ರಾ) ಕೇವಲ 145-163 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ.
- ಮುಖ್ಯಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟ ಪ್ರಾಂತ್ಯ: ಇದು ಭಾರತೀಯ ಒಕ್ಕೂಟದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣದ ತುದಿಯಾದರೆ, ಕನ್ಯಾಕುಮರಿಯು ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ಭೂಭಾಗದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣದ ತುದಿಯಾಗಿದೆ.
- ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಗಲಾಢಿಯಾ ಕೊಲ್ಲಿಯ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಚರ್ಮದ ಬೆನ್ನಿನ ಸಮುದ್ರ ಆಮೆಗಳಿಗೆ (Leatherback Sea Turtles) ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗೂಡುಕಟ್ಟುವ ತಾಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಸ್ಥಳೀಯ 'ನಿಕೋಬಾರ್ ಮೆಗಾಪೋಡ್' ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ.

ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪ (GNI) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀತಿ ಆಯೋಗ (NITI Aayog) 2021 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
- ಇದು ₹72,000 ದಿಂದ ₹81,000 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ ಬೃಹತ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣದ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯು ಭಾರತದ ಮ್ಯಾರಿಟೈಮ್ ವಿಷನ್ 2030 ಮತ್ತು ಅಮೃತ್ ಕಾಲ್ ವಿಷನ್ 2047 ರ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದೆ.

ಇಂಡಿಯಾಹ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಡ್ (Indiahandmade)

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಇಂಡಿಯಾಹ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಡ್ (Indiahandmade) ಎಂಬುದು ಭಾರತದ ಕೈಮಗ್ಗ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರುವ ಮೀಸಲಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಿದೆ.

ಇಂಡಿಯಾಹ್ಯಾಂಡ್‌ಮೇಡ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 2023 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ: ಕೈಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗೋಚರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು.
- ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು: ಜವಳಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಮೀಸಲಾದ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ: ಇದು ನೇಕಾರರು ಮತ್ತು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೈಮಗ್ಗ ಮತ್ತು

ಕರಕುಶಲ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

- ನೇರ ಖರೀದಿದಾರರ ಪ್ರವೇಶ: ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಮತ್ತು ನೇಕಾರರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಖರೀದಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಬಲೀಕರಣ: ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಾಣಿಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಮತ್ತು ನೇಕಾರರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಗೋಚರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಉಡುಪುಗಳು, ಗೃಹಾಲಂಕಾರಗಳು, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು, ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಸಂಗೀತ ಉಪಕರಣಗಳು, ಆಭರಣಗಳು, ಬ್ಯಾಗ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI) ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಮತ್ತು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ, ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ (ODOP) ಗಳಂತಹ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಪನ್ನ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಸಹ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಕ್ರಮ್-1 (Vikram-1)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಮಿಷನ್ ಆಗಮನ್ (Mission Aagaman) ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಮ್-1 ರಾಕೆಟ್ ಆರು ಪೇಲೋಡ್‌ಗಳನ್ನು

ಹೊತ್ತೊಯ್ಯಲಿದೆ ಎಂದು 'ಸ್ಟ್ರೋಮ್ ಎರೋಸ್ಟೇಸ್' ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ವಿಕ್ರಮ್-1 ಬಗ್ಗೆ:

- ವಿಕ್ರಮ್-1 ಎಂಬುದು ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನವೋದ್ಯಮವಾದ ಸ್ಟ್ರೋಮ್ ಎರೋಸ್ಟೇಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು-ಹಂತದ ಕಕ್ಷೀಯ ಉಡಾವಣಾ ವಾಹನವಾಗಿದೆ .
- ಇದು ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಕಕ್ಷೀಯ-ದರ್ಜೆಯ ರಾಕೆಟ್ ಆಗಿದೆ.
- ವಿಕ್ರಮ್-1 ರಾಕೆಟ್ 350 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕದ ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕೆಳ ಭೂಕಕ್ಷಿಗೆ (Low Earth Orbit - LEO) ಮತ್ತು 260 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕದ ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸೂರ್ಯ-ಸಮಕಾಲಿಕ ಕಕ್ಷೆಗೆ (Sun-Synchronous Orbit - SSO) ಸೇರಿಸಬಲ್ಲದು.
- ಮಿಷನ್ ಆಗಮನ್: ಇದು ವಿಕ್ರಮ್-1 ರಾಕೆಟ್‌ನ ಮೊದಲ ಕಕ್ಷೀಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾರಾಟವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಖಾಸಗಿ ಕಕ್ಷೀಯ ಉಡಾವಣೆಯಾಗಿದೆ.
- ಸ್ಟ್ರೋಮ್ ಎರೋಸ್ಟೇಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವ ಈ ರಾಕೆಟ್, ಜುಲೈ 12 ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 4, 2026 ರ ನಡುವೆ ಶ್ರೀಹರಿಕೋಟಾದಿಂದ ಉಡಾವಣೆಯಾಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

**ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಕ್ವಾಸಾರ್‌ಗಳ ಪತ್ತೆ
ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ**

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಯೂಕ್ಲಿಡ್ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ದೂರದರ್ಶಕವು (Euclid space telescope) ಇದುವರೆಗಿನ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಕ್ವಾಸಾರ್‌ಗಳನ್ನು (quasars) ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಇದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡುಮಾಡಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿಸಿದೆ.

ಕ್ವಾಸಾರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕ್ವಾಸಾರ್ (Quasi-Stellar Radio Source ನ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ) ಎನ್ನುವುದು ಸಕ್ರಿಯ ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿಯ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್‌ನ (Active Galactic Nucleus - AGN) ಅತ್ಯಂತ ಸಕ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ವಿಧವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ನಕ್ಷತ್ರವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಬೃಹತ್ ಕಪ್ಪು ಕುಳಿಯಿಂದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ದೂರದ ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿಯ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ.

ಕ್ವಾಸಾರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಲೇಜಾರ್‌ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ:

ಇವೆರಡೂ ಬೃಹತ್ ಕಪ್ಪು ಕುಳಿಗಳಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವ ಸಕ್ರಿಯ ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿಯ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್‌ಗಳ (AGNs) ಉಪ-ವರ್ಗಗಳಾಗಿವೆ, ಆದರೆ ಭೂಮಿಯಿಂದ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ.

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ	ಕ್ವಾಸಾರ್ (Quasar)	ಬ್ಲೇಜಾರ್ (Blazar)
ವೀಕ್ಷಣಾ ಕೋನ	ಅಕ್ರಿಶನ್ ಡಿಸ್ಕ್‌ಗೆ (accretion disk) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಾಲಿದ ಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ	ರಿಲೇಟಿವಿಸ್ಟಿಕ್ ಜೆಟ್ (relativistic jet) ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹುತೇಕ ಭೂಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಕಾಶದ ವ್ಯತ್ಯಯ	ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.	ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ, ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಗೋಚರ ಲಕ್ಷಣ	ಗೋಚರ ಉಷ್ಣ ರೋಹಿತದೊಂದಿಗೆ (thermal spectra) ಬೆಳಕಿನ ಬಿಂದುವಿನಂತಹ ನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.	ಬೆಳಕಿಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯ ಕಣಗಳ ಜೆಟ್‌ಗಳಿಂದ (particle jets) ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.

INS ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿ ರಕ್ಷಣೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ 17A ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರನೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ಟೆಲ್ತ್ ಫ್ರಿಗೇಟ್ (stealth frigate) ಆದ INS ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿಯನ್ನು (F38) ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯು ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

INS ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪೂರ್ವ ಘಟ್ಟಗಳ ಭವ್ಯವಾದ ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಸ್ಟೆಲ್ತ್ ಫ್ರಿಗೇಟ್ ಅನ್ನು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ ಯುದ್ಧನೌಕೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಬ್ಯೂರೋ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈನ ಮಜಗಾಂವ್ ಡಾಕ್ ಶಿಪ್‌ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (MDL) ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.
- ಈ ಫ್ರಿಗೇಟ್ ಸುಧಾರಿತ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂವೇದಕ (ಸೆನ್ಸಾರ್)ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಭೂಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಭೂಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಮತ್ತು ಭೂಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರುವ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಯುದ್ಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು, ಸಮಗ್ರ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ-ವಿರೋಧಿ ಯುದ್ಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜಿತ ಯುದ್ಧ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ 17A ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ: ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಗಾಗಿ ಏಳು ಸುಧಾರಿತ ಸ್ಟೆಲ್ತ್ ಗೈಡೆಡ್-ಮಿಸೈಲ್ ಫ್ರಿಗೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.
- ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಮಾತೃಗಳು: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂಬೈನ ಮಜಗಾಂವ್ ಡಾಕ್ ಶಿಪ್‌ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (MDL - 4 ಹಡಗುಗಳು) ಮತ್ತು ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದ ಗಾರ್ಡನ್ ರೀಚ್ ಶಿಪ್‌ಬಿಲ್ಡರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ (GRSE - 3 ಹಡಗುಗಳು) ನಡುವೆ ವಿಭಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ವಿನ್ಯಾಸ: ವಾರ್‌ಶಿಪ್ ಡಿಸೈನ್ ಬ್ಯೂರೋ (WDB) ಇದನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದೆ.
- ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ : ಇದರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 75% ರಷ್ಟು ಉಪಕರಣಗಳು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿವೆ. ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಭಾರತ (ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಭಾರತ) ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ 200 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು MSME ಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿವೆ.

ಏಳು ಫೈಗೇಟ್‌ಗಳ ಪಟ್ಟಿ:

- INS ನೀಲಗಿರಿ - ಜನವರಿ 2025 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ
- INS ಹಿಮಗಿರಿ - ಆಗಸ್ಟ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ
- INS ಉದಯಗಿರಿ - ಆಗಸ್ಟ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ
- INS ತಾರಾಗಿರಿ - ಏಪ್ರಿಲ್ 2026 ರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ
- INS ದೂನಗಿರಿ - ಮಾರ್ಚ್/ಏಪ್ರಿಲ್ 2026 ಕ್ಕೆ ಹಸ್ತಾಂತರ
- INS ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿ - ಸಮುದ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು/ಹೊರಹೊದಿಕೆ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ
- INS ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿ - ನಿರ್ಮಾಣ/ಹೊರಹೊದಿಕೆ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ

ಭಾರತ-ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳು

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜುಲೈ 6-8, 2026 ರವರೆಗೆ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು.

ಭೇಟಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- ರಕ್ಷಣೆ: ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ತ್ರ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರುವ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ (Astra Air-to-Air Missile) ಮೇಲಿನ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ರಕ್ಷಣಾ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು.
- ಸಂಸ್ಕೃತಿ: ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಜಾವಾ ದ್ವೀಪದ ಯೋಗ್ಯಕಾರ್ತಾದಲ್ಲಿರುವ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವಾದ ಪ್ರಂಬನನ್ ದೇವಾಲಯದ ಆವರಣವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ASI) ಯಿಂದ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಭಾರತ-ಬೆಂಬಲಿತ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ಘಾಟನೆ.
- ಪ್ರಂಬನನ್ ದೇವಾಲಯದ ಆವರಣವು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಸಾ.ಶ 9 ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಇದು ಹಿಂದೂ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಶಿವ, ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ.

- 1927 ರಲ್ಲಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್ ಅವರು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಭೇಟಿಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, 2026-2027 ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು "ಟ್ಯಾಗೋರ್-ದೇವಾಂತರ ಭಾರತ-ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ವರ್ಷ" ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸಲಾಗುವುದು.
- ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾದ ಸಿಂಗಸಾರಿ SEZ ನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು(IIM Bangalore) ಶಾಖೆಯ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

ಭಾರತ-ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಇತಿಹಾಸ: ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ 2024 ಕ್ಕೆ 75 ವರ್ಷಗಳು ಪೂರೈಸಿದವು. 2018 ರಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು.
- ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ: ASEAN ವಲಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾವು ಭಾರತದ ಎರಡನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.
- ರಕ್ಷಣಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು: IND-INDO CORPAT, ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ನೌಕಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳಾದ ಕೊಮೊಡೊ ಮತ್ತು ಮಿಲಾನ್, ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸೇನಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ ಗರುಡ ಶಕ್ತಿ, ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ನೌಕಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ ಸಮುದ್ರ ಶಕ್ತಿ, Ex ಎಲಾಂಗ್ ಶಕ್ತಿ, Ex ಸೂಪರ್ ಗರುಡ ಶೀಲ್ಡ್ 2025 ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ಮಿಜೋರಾಂನಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇತಿಹಾಸ

ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ(NHM)

ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯವು (MoEFCC) ಐಜ್ಞಾಲ್‌ನ ಮಿಜೋರಾಂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇತಿಹಾಸ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು (NHM) ಭಾರತದ 21ನೇ

ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಭಂಡಾರ / ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ
(Designated Repository) ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ
ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಇತಿಹಾಸ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ (NHM) ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ಇಂಡೋ-ಬರ್ಮಾ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ತಾಣದಲ್ಲಿ
ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಗಾಗದ ಜೀವಿಗಳ
ಗುಂಪುಗಳಾದ ಟೆರಿದೋಫೈಟ್‌ಗಳು (pteridophytes)
ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಕ್ರೋಫಂಗಿಗಳ (macrofungi)
ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಅಪರೂಪದ ಮತ್ತು
ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದ ಸ್ಥಳೀಯ
ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಮುಖ
ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಭಂಡಾರ / ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ (Designated
Repository) ಎಂದರೇನು?

- ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2002 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 39 ರ
ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಂಡಾರ / ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳನ್ನು
ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇವು ಜೈವಿಕ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು,
ಅವುಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು
ಸುರಕ್ಷಿತ ಕಸ್ತಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ
ಹೊಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ
ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (NBA)
ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ, ಪರಿಸರ
ಸಚಿವಾಲಯವು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತ
ಭಂಡಾರ / ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಮರಾಜರ್ ಬಂದರು

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ ಬಂದರಿನ ನಂತರ, ಕಾಮರಾಜರ್
ಬಂದರು 18 ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಹಡಗು ನಿಲುಗಡೆಯ
ನೀರಿನ ಆಳದ (Draft capability) ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು
ಒದಗಿಸುವ ಭಾರತದ ಎರಡನೇ ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರು
(Major Port) ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಕಾಮರಾಜರ್ ಬಂದರಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಆಳ-ನೀರಿನ ಬಂದರಾಗಿದ್ದು, 1,70,000
ಡೆಡ್‌ವೈಟ್ ಟನ್‌ನೇಜ್ (Deadweight Tonnage - DWT)
ವರೆಗಿನ ಸರಕು ಸಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಎನ್ನೋರ್ ಬಂದರು (Ennore Port)
ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳು: ಬಂದರು, ಹಡಗು ಮತ್ತು
ಜಲಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ
ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ 14 ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳಿವೆ (12
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿವೆ).

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ:

ಭಾರತವು 14 ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ
12 ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

- ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ (6 ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ
ಬಂದರುಗಳು):
 1. ದೀನದಯಾಳ್ ಬಂದರು (ಕಾಂಡ್ಲಾ),
ಗುಜರಾತ್
 2. ಮುಂಬೈ ಬಂದರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
 3. ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಬಂದರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
(JNPA/ನವ ಶೇವಾ), ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
 4. ಮರ್ಮುಗೋವಾ ಬಂದರು, ಗೋವಾ
 5. ನವಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು, ಕರ್ನಾಟಕ
 6. ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಬಂದರು, ಕೇರಳ
- ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿ (6 ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ
ಬಂದರುಗಳು):

1. ಶ್ಯಾಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಬಂದರು (ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ/ಹಲ್ದಿಯಾ), ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ
2. ಪಾರಾದೀಪ ಬಂದರು, ಒಡಿಶಾ
3. ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ ಬಂದರು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ
4. ಕಾಮರಾಜರ್ ಬಂದರು (ಎನ್ನೋರ್), ತಮಿಳುನಾಡು
5. ಚೆನ್ನೈ ಬಂದರು, ತಮಿಳುನಾಡು
6. V.O. ಚಿದಂಬರನಾರ್ ಬಂದರು (ಝುಟಿಕೋರಿನ್), ತಮಿಳುನಾಡು

● ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ / ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ (2 ಬಂದರುಗಳು):

1. ವಢ್ವಾನ್ ಬಂದರು: ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪಾಲ್ಘರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ಮೆಗಾ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಬಂದರು.
2. ಗಲಾಥಿಯಾ ಕೊಲ್ಲಿ ಬಂದರು (Galathea Bay Port): ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಶಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂದರು.

ಆಕಾಶ ತರಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Akash Tarang)
ರಕ್ಷಣೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

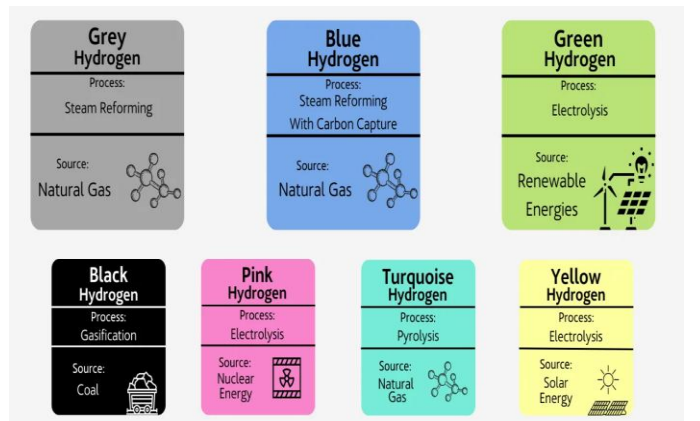
- ರಕ್ಷಣಾ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಂಡಳಿಯು (Defence Acquisition Council - DAC) ಆಕಾಶ ತರಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಖರೀದಿಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಆಕಾಶ ತರಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೇಶೀಯವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಮಾನವರಹಿತ ವಿಮಾನ-ನಿರೋಧಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಯುದ್ಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Anti-UAV Electronic Warfare System) ಆಗಿದ್ದು, ಶತ್ರುಪಾಳಯದ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಲು ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆಕಾಶ ತರಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ರೇಡಿಯೋ ತರಂಗಾಂತರಗಳನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಟಸ್ಥಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಡ್ರೋನ್‌ಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟುವ (tracking) ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ (jamming) ಮೂಲಕ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯ ವಿಶಾಲವಾದ "ಸುದರ್ಶನ್ ಚಕ್ರ" ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ ತರಂಗ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಧಾರಸ್ತಂಭವಾಗಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ (Green Hydrogen)

ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಮಿಷನ್ (NGHM) ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ, ಭಾರತವು ಜಪಾನಿನ ಕಂಪನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಸಿರು ಅಮೋನಿಯಾ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಮೆಥನಾಲ್ ರಫ್ತಾಗಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಹಸಿರು ಅಮೋನಿಯಾ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಹಸಿರು ಜಲಜನಕವನ್ನು (Green Hydrogen) ಬಳಸಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು, ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಕಡಲ ಸಂಬಂಧಿತ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಶುದ್ಧ ಇಂಧನವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದೆ.

ಹಸಿರು ಅಮೋನಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಡಿಕಾರ್ಬನೈಸೇಶನ್ (ಇಂಗಾಲದ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ): ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಮೋನಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಭಾರತದ ರಸಗೊಬ್ಬರ ವಲಯವು, ಹಸಿರು ಅಮೋನಿಯಾವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಇಂಗಾಲದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ (Green Hydrogen)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ: ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನದಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಿ, ನೀರಿನ ವಿದ್ಯುದ್ವಿಭಜನೆಯ (Electrolysis of water) ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಯೋಜನ: ಇದು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಉರಿಯುವ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು, ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ಜಲಜನಕವನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಇದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ :

- ಗುರಿ: ಹಸಿರು ಜಲಜನಕದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಭಾರತವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯ: ಹೊಸ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಚಿವಾಲಯ (MNRE).

ಜಲಜನಕ (Hydrogen)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸಂಕೇತ ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಸಂಖ್ಯೆ : ಜಲಜನಕವು H ಸಂಕೇತವನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಸಂಖ್ಯೆ 1 ನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ.
- ಜಲಜನಕವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹಗುರವಾದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೇರಳವಾಗಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಸ್ತುವಿನ ಸರಿಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 75% ರಷ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇದು ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲದ, ವಾಸನೆಯಿಲ್ಲದ, ರುಚಿಯಿಲ್ಲದ, ವಿಷಕಾರಿಯಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ದಹನಕಾರಿ ಅನಿಲವಾಗಿದೆ.

ಏಡನ್ ಕೊಲ್ಲಿ (Gulf of Aden)

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಏಡನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದ MV ಗೋಲ್ಡನ್ ಆರ್ಸೆನಲ್ ಎಂಬ ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಡಗಿನ ಮೇಲಿನ ಕಡಲ್ಗುರ ದಾಳಿಯ ಯತ್ನವನ್ನು INS ತ್ರಿಕಂಡ್ ವಿಫಲಗೊಳಿಸಿದೆ.

INS ತ್ರಿಕಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಗಾಗಿ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ತಲ್ವಾರ್-ದರ್ಜೆಯ ಸ್ಪೆಲ್ಟ್ ಗೈಡೆಡ್-ಕ್ಷಿಪಣಿ ಯುದ್ಧನೌಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಏಡನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಳ: ಇದು ಯೆಮೆನ್ (ಉತ್ತರ) ಮತ್ತು ಸೊಮಾಲಿಯಾ (ಹಾರ್ನ್ ಆಫ್ ಆಫ್ರಿಕಾದ ದಕ್ಷಿಣ) ನಡುವೆ ಇರುವ ಆಳವಾದ ನೀರಿನ ಕೊಲ್ಲಿಯಾಗಿದೆ.
- ಸಂಪರ್ಕ: ಇದು ಬಾಬ್ ಎಲ್-ಮಂಡೇಬ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಮೂಲಕ ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಬಂದರುಗಳು: ಯೆಮೆನ್‌ನ ಏಡನ್, ಜಿಬೌಟಿಯ ಜಿಬೌಟಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಸೊಮಾಲಿಯಾದ ಬರ್ಬೆರಾ.
- ಈ ಕೊಲ್ಲಿಯು ಜಾಗತಿಕ ಕಡಲ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 11% ರಷ್ಟನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾರತದ \$110 ಬಿಲಿಯನ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಳವಳಗಳು: ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಸೊಮಾಲಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಡಲ್ಗುರ ಹಾವಳಿ ಮತ್ತು ಯೆಮೆನ್‌ನ ಭೂ-ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘರ್ಷದಿಂದಾಗಿ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವರದಿ 2024 (CRS Report 2024)

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತದ ಮಹಾನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ ಕಚೇರಿಯು (Office of the Registrar General of India) ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವರದಿ 2024 ನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

CRS 2024 ರ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನೋಂದಣಿ ಸಾಧನೆ: ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣ ನೋಂದಣಿಗಳು 2024 ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳ ಶೇಕಡಾ 99% ಅನ್ನು ದಾಟಿವೆ.
- ಜನನ ಸಮಯದ ಲಿಂಗಾನುಪಾತ (Sex Ratio at Birth - SRB): ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನನ ಸಮಯದ ಲಿಂಗಾನುಪಾತವು 1,000 ಗಂಡು ಶಿಶುಗಳಿಗೆ 917 ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಜನನ ಸಮಯದ ಲಿಂಗಾನುಪಾತವು ಪ್ರತಿ 1,000 ಗಂಡು ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಜನಿಸುವ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಸಮಾನತೆಗಳು: ಉನ್ನತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಳ (970), ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (1,050), ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳು (984), ಮೇಘಾಲಯ (974) ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ (972) ಸೇರಿವೆ. ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ (ತಲಾ 865) ಮತ್ತು ಜಾರ್ಖಂಡ್ (890) ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿವೆ.
- ನಿರ್ಜೀವ ಶಿಶು ಜನನಗಳು / ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲದ ಶಿಶು (Stillbirths): 2024 ರಲ್ಲಿ 81,117 ನಿರ್ಜೀವ ಶಿಶು ಜನನಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 69% ರಷ್ಟು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿವೆ. ನಿರ್ಜೀವ ಶಿಶು ಜನನಗಳು ಎಂದರೆ ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯ 20 ರಿಂದ 28 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆನಂತರ ಭ್ರೂಣವು ಸಾಯುವುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಹೆರಿಗೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ.

ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CRS)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಜನನ, ಮರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಜೀವ ಜನನಗಳಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳ ದಾಖಲೀಕರಣವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳ ನೋಂದಣಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1969 ರ (2023 ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ

ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

- ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಚಿವಾಲಯ - ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ. ಇದು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ್ಯಂತ ನೋಂದಣಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಏಕೀಕರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ.
- CRS ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಸಮವರ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶಿ-ಲೀಪ್ಸ್ (SHE-LEAPS) ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿಕಾಸ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಶಿ-ಲೀಪ್ಸ್ (SHE-LEAPS) ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಶಿ-ಲೀಪ್ಸ್ (SHE-LEAPS):

- ಪೂರ್ಣ ರೂಪ : ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಸ್ವಸಹಾಯ ಉದ್ಯಮಿ - ಜೀವನೋಪಾಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್. (Self-Help Entrepreneur-Livelihoods and Enterprise Application for Prosperity and Sustainability).
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳೊಂದಿಗೆ (SHGs) ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆ ಇದಾಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ (SHG) ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು.

- ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ-ನೇತೃತ್ವದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
- ಔಪಚಾರಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು.
- ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ದತ್ತಾಂಶ ಆಧಾರಿತ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು.

ಯಮುನಾ ನದಿ ಜಲ ಯೋಜನೆ ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಯಮುನಾ ನದಿ ಜಲ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಒಪ್ಪಂದದ ಜ್ಞಾಪಕ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದು, ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಹಳೆಯ ಅಂತರ-ರಾಜ್ಯ ನೀರು-ಹಂಚಿಕೆ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದೆ.

‘ಯಮುನಾ ನದಿ ಜಲ ಯೋಜನೆ’ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಒಪ್ಪಂದ: ಹರಿಯಾಣ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ನಡುವೆ ಜೂನ್ 2026 ರಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ: ರಾಜಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅದರ ಪಾಲಿನ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 1994 ರ ಮೇಲ್ಪಂಚ್ ಯಮುನಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ: ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 580 MCM ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ₹34,102 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಕಾಲಮಿತಿಯು: ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ (ಮಾನ್ಸೂನ್ - ಜುಲೈನಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್) ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮೂಲ: ಯಮುನಾ ನದಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಹರಿಯಾಣದ ಹತ್ತಿಕುಂಡ್ ಬ್ಯಾರೇಜ್.
- ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನ: ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಚುರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹನ್ನಿಯಾವಾಸ್ ಜಲಾಶಯ.

- ಫಲಾನುಭವಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು: ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಚುರು, ಸಿಕರ್ ಮತ್ತು ಜುಂಜುನು; ಹರಿಯಾಣದ ಭಿವಾನಿ ಮತ್ತು ಫತೇಹಾಬಾದ್.
- ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ: ಆವಿಯಾಗುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸೋರಿಕೆ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು 295.5 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಭೂಗತ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ (ತೆರೆದ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ) ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಮುನಾ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉಗಮ: ಯಮುನೋತ್ರಿ ಹಿಮನದಿ (ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ಬಂದರ್‌ಪಂಚ್ ಶಿಖರ, ಸುಮಾರು 6,387 ಮೀಟರ್).
- ಉದ್ದ: 1,376 ಕಿ.ಮೀ.
- ಸಂಗಮ: ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಯಾಗ್‌ರಾಜ್‌ನ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾ ನದಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಜಲಾನಯನ ರಾಜ್ಯಗಳು: ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಹರಿಯಾಣ, ದೆಹಲಿ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ.
- ಪ್ರಮುಖ ಉಪನದಿಗಳು (ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವದ ಕ್ರಮ):

○ ಎಡದಂಡೆ (ಹಿಮಾಲಯನ್):

- ಟೋನ್‌ಗಳು (Tons - ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡದು; ಕಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ).
- ಹಿಂದನ್ (Hindon - ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶ (NCR) ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ).

○ ಬಲದಂಡೆ (ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ):

- ಚಂಬಲ್ (ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಬಲದಂಡೆ ಉಪನದಿ; ಕಂದಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ).
- ಸಿಂಧ್ (ಮಾಳಾ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಗಮಿಸುತ್ತದೆ).
- ಬೆಟ್ಟಾ (ವಿಂಧ್ಯಾ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಉಗಮ; ಕೆನ್-ಬೆಟ್ಟಾ ನದಿ ಜೋಡಣೆ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ).

■ ಕೆನ್ (ಪನ್ನಾ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ).

• ಪ್ರಮುಖ ನದಿಪಾತ್ರದ ಪ್ರದೇಶಗಳು:

- ನಗರಗಳು: ದೆಹಲಿ, ನೊಯ್ಡಾ, ಮಥುರಾ, ಆಗ್ರಾ, ಇಟಾವಾ, ಪ್ರಯಾಗ್‌ರಾಜ್.
- ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು: ಕಾಳೇಸರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ (ಹರಿಯಾಣ), ಓಖ್ಲಾ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ (ದೆಹಲಿ-ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ).

ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 11 ವರ್ಷ

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- 1 ಜುಲೈ 2026 ರಂದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ತನ್ನ 11 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಾರಂಭ: 1 ಜುಲೈ 2015.
- ಅನುಷ್ಠಾನ: ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು (MeitY) ಇದರ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ: ದೇಶವನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಕ ಸಬಲೀಕರಣಗೊಂಡ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- **ಜಾಮ್ (JAM) ತ್ರಿವಳಿ:** ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯಾಗಿರುವ ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತಡೆರಹಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.
- **ಡಿಜಿಲಾಕರ್ (DigiLocker):** ಇದು ಭೌತಿಕ ದಾಖಲೆಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯಾಲೆಟ್ ಅನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಏಕೀಕೃತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (UPI):** 2026 ರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವ UPI, ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ತ್ವರಿತ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ.
- **ಇ-ಸಂಜೀವಿನಿ (eSanjeevani):** ಈ ಟೆಲಿಮೆಡಿಸಿನ್ ವೇದಿಕೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯರೊಂದಿಗೆ ದೂರದಿಂದಲೇ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಟೆಲಿ ಮಾನಸ್ (Tele MANAS):** ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಉಚಿತ ಟೆಲಿ-ಕೌನ್ಸಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಸರ್ಕಾರಿ ಇ-ಮಾರುಕಟ್ಟೆ (GeM):** ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕ, ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾಗದರಹಿತವಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ.
- **ಡಿಜಿಟಲ್ ವಾಣಿಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಜಾಲ (ONDC):** ಇದು ವಿವಿಧ ವೇದಿಕೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಖರೀದಿದಾರರು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಾರರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು

ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲ ಡಿಜಿಟಲ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದೆ.

- **ಅಗ್ರಿಸ್ಟ್ಯಾಕ್ (AgriStack):** ಇದು ರೈತ-ಕೇಂದ್ರಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವಾಗಿದ್ದು (DPI), ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕೃಷಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇ-ನಾಮ್ (e-NAM) ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ಕೃಷಿ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಆಧಾರಿತ ಚಾಟ್‌ಬಾಟ್ ಕಿಸಾನ್ ಇ-ಮಿತ್ರದಂತಹ (Kisan e-Mitra) ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬುತ್ತದೆ.
- **ದೀಕ್ಷಾ / DIKSHA (ಜ್ಞಾನ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ):** ಇದು ಪಠ್ಯಕ್ರಮ-ಸಂಯೋಜಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಲಿಕಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಸ್ವಯಂ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಭಾ (SWAYAM and SWAYAM Prabha):** ಈ ವೇದಿಕೆಗಳು ತರಗತಿಗಳ ಆಚೆಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.
- **PMGDISHA:** ಇದು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ಬಳಕೆ, ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಪ್ರವೇಶ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಂದಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ.
- **ಫ್ಯೂಚರ್‌ಸ್ಕಿಲ್ಸ್ ಪ್ರೈಮ್ (FutureSkills Prime):** ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI), ಕ್ಲೌಡ್ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್, ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಂತಹ ಉದ್ಯೋಗನುಷ್ಠ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಿಗಾಗಿ ಕಲಿಯುವವರನ್ನು ಇದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಸಿಐಐಡಿಐ ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಬ್ (SIDH):** ಇದು ಕೌಶಲ್ಯ, ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಏಕೀಕೃತ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ ಮಿಷನ್ (IndiaAI Mission):** ಇದು AI ಶಿಕ್ಷಣ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ AI ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಮಾಚಾ ಚಹಾ (Matcha Tea) ಭೌಗೋಳ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪೂರ್ವ ಅಸ್ಸಾಂನ ತಿನ್ನುಕಿಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚೋಟಾ ಟಿಂಗೈ ಚಹಾ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಚಾ ಚಹಾದ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ, ವಾಣಿಜ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಚಾ ಚಹಾವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಅಸ್ಸಾಂ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಮಾಚಾ ಚಹಾ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಕ್ಯಾಮೆಲಿಯಾ ಸೈನೆನ್ಸಿಸ್ (Camellia sinensis) ಚಹಾ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳವರೆಗೆ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ನಂತರ ಮಾಚಾ ಚಹಾವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಎಲೆಗಳಿಗೆ ಶೇ. 90 ರಷ್ಟು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು ತಡೆಯುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಪತ್ರಹರಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಮೈನೋ ಆಮ್ಲದ ಮಟ್ಟವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಇದು ಚಹಾಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ಉಮಾಮಿ ರುಚಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

- ಆಧುನಿಕ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ನಡುವಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯದ ಮೂಲಕ ಮಾಚಾ ಚಹಾವು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು.
- ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮಾಚಾ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.

‘ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ ಉದ್ಯಮ’ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜಾಗತಿಕ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತವು 2ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಕಪ್ಪು ಚಹಾ (black tea) ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
- ರಫ್ತು ತಾಣಗಳು: ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್, ಸಿರಿಯಾ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ರಷ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಭಾರತವು ಚಹಾವನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಚಹಾ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು 4ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
- ಉದ್ಯೋಗ: ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ ಉದ್ಯಮವು 1.16 ಮಿಲಿಯನ್ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.
- ಗಮನಿಸಿ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಒಟ್ಟು ಚಹಾದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಾಂ ಸುಮಾರು ಶೇ. 55 ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 2008 ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 2022 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಶೇ. 39 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಚಹಾ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು: ಅಸ್ಸಾಂ (ಅಸ್ಸಾಂ ಕಣಿವೆ, ಕ್ಯಾಚಾರ್) ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ (ಡೂಯರ್ಸ್, ಟೆರಾಯ್, ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್) ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- ಜಾಗತಿಕ ಖ್ಯಾತಿ: ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಸ್ಸಾಂ, ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ನೀಲಗಿರಿ ಚಹಾಗಳು ತಮ್ಮ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಅಪಾರ ಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿವೆ.

ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು:

- ಚಹಾ ಗಿಡವು ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮತ್ತು ಉಪೋಷ್ಣವಲಯದ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

- ಮಣ್ಣು: ಇದಕ್ಕೆ ಆಳವಾದ, ಫಲವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತಹ ಮಣ್ಣು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು, ಮಣ್ಣಿನ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.
- ತಾಪಮಾನ: ಚಹಾ ಗಿಡಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ತಾಪಮಾನವು 15-23°C ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.
- ಮಳೆ: ಚಹಾ ಬೆಳೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 150-200 ಸೆಂ.ಮೀ ಮಳೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ.
- ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬೀಳುವ ಮಳೆಯು ಕೋಮಲ ಎಲೆಗಳ ನಿರಂತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅಸ್ಸಾಂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜಲ್ಪೈಗುರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳು, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.
- ಇವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ಮೇಘಾಲಯ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತ್ರಿಪುರಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಹಾವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ.

‘ಏಷ್ಯಾ ಚಹಾ ಒಕ್ಕೂಟ’ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು: ಇದು ಭಾರತ, ಚೀನಾ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಜಪಾನ್ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಏಷ್ಯಾದ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ದೇಶಗಳ ಚಹಾ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ: ಜಾಗತಿಕ ಚಹಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

‘ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ ಮಂಡಳಿ’ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಚಹಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1953 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 1954 ರಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

- ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಚಹಾ ಉತ್ಪಾದಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ: ಈ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯು ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿದೆ.

ಮಾನಸ್ ಉಪಕ್ರಮ (MANAS Initiative)

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದಕವಸ್ತು ನಿಷೇಧ ಸಹಾಯವಾಣಿಯಾದ ಮಾನಸ್ / MANAS (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಕೋಟಿಕ್ಸ್ ಸಹಾಯವಾಣಿ) ಮಾದಕವಸ್ತು ಸೇವನೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಭಾರತದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಾನಸ್ (ಮಾದಕ ವಸ್ತು ನಿಷೇಧ ಸೂಚನಾ ಕೇಂದ್ರ - MANAS)

- ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (DIC) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ನಾಕೋಟಿಕ್ಸ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಬ್ಯೂರೋ (NCB) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 2024 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಮಾದಕವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು, ಆಪ್ತಸಮಾಲೋಚನೆ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇದು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಾಯವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ 1933, ಅಧಿಕೃತ ಪೋರ್ಟಲ್, ಇಮೇಲ್ ಮತ್ತು ಉಮಂಗ್ ಆಪ್ (UMANG app) ಮೂಲಕ ಈ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ನಶಾ ಮುಕ್ತ ಭಾರತ ಎಂಬ ಅಭಿಯಾನದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಮಾನಸ್ ಉಪಕ್ರಮವು ಒಂದೇ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾದಕವಸ್ತು ಹಾವಳಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತದ ಸಮರ:

- ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಆಧಾರ: ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದ

ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳ ಸೇವನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಸಂವಿಧಾನದ 47ನೇ ವಿಧಿ (DPSP) ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

- ಜಾಗತಿಕ ಬದ್ಧತೆ: ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತಾದ 1961 ರ ಸಿಂಗಲ್ ಸಮಾವೇಶ, ಸೈಕೋಟ್ರೋಪಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ 1971 ರ ಸಮಾವೇಶ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮ ಮಾದಕವಸ್ತು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ವಿರುದ್ಧದ 1988 ರ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಭಾರತವು ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ.
- ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು: ಡ್ರಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾನ್ಸ್ಮೆಟಿಕ್ಸ್ ಕಾಯ್ದೆ, 1940, NDPS ಕಾಯ್ದೆ, 1985, PITNDPS ಕಾಯ್ದೆ, 1988 ಇವು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾನೂನುಗಳಾಗಿವೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು: ಮಾದಕವಸ್ತು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು NIDAAN ಪೋರ್ಟಲ್ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ, ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ನಶಾ ಮುಕ್ತ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

INSIGHTSIAS
TRIP, JFFBCLAD, EXAM PREPARATION

INSTAKAS

ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ

ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಗಳು

COMMUNICATION PAPER-2

STARTS ON

06th July 2026

- Comprehensive Coverage of Syllabus
- Classes by Expert Faculty
- KPSC/KEA PYQ's Discussion
- One-on-One Mentorship
- Sectional (3) & Full Length Test (2)

ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ- II, ತರಗತಿಗಳು

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡ
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್
- ಕಂಪ್ಯೂಟರ್

~~₹ 5,000/-~~**₹ 4,000/-**

incl. taxes

20% OFF

Till 4th Jul 2026

PSI PAPER-1

STARTS ON

11th August 2026

ಪಿಎಸ್‌ಐ ಪತ್ರಿಕೆ -1 ತರಗತಿಗಳು

- ಪ್ರಬಂಧ
- ಅನುವಾದ
- ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಬರವಣಿಗೆ

SUBSCRIBE HERE

~~₹ 2,500/-~~**₹ 2,000/-**

incl. taxes

20% OFF

Till 8th Aug 2026

COMBINED
PACKAGE**₹ 5,100/-**

TIME TABLE

Bengaluru Office:

2nd floor, 30 feet, 1133/B, Service Rd,
opposite to Bunt's Sangha, Hampi
Nagar, RPC Layout, Vijayanagar,
Bengaluru, Karnataka 560040

Contact:

08069405206

Mail:

support@insightsias.com

www.insightsonindia.com

instacourses.insightsonindia.com

Branches: Bengaluru | Delhi | Srinagar | Davanagere

Bilingual
(ಕನ್ನಡ & English)

INSTAKAS

UPSC**PRELIMS CUM MAINS-2027**
WITH **NCERT** FOUNDATION COURSE**Integrated Foundation Program for UPSC CSE 2027****SCHOLARSHIP TEST****19th July 2026, Sunday**

RANK 1-5

100%

RANK 6-15

50%

RANK 16-50

30%

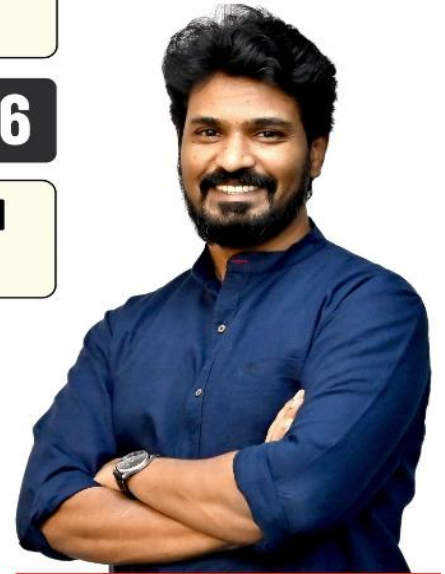
RANK 51-100

20%

RANK 101-200

15%REGISTER HERE
SCHOLARSHIP TEST**Classes Starts on: 27th July 2026****JOIN 10 DAYS OF FREE DEMO
CLASSES - OPEN TO ALL****CLASS DURATION
9 MONTHS**

- Fundamentals of **NCERT**
- Classes in both ಕನ್ನಡ & English
- Both Offline & Online
- One-on-one Mentorship & Specialized Study Material
- Integrated Prelims & Mains by Expert Faculty
- Ethics, Essay & CSAT: Integrated with Priority
- Free access to All India Prelims Test Series
- Weekly Revision Test for Prelims and Mains

Under the Guidance of
VINAY KUMAR G B
Founder & Director, Insights IAS

FEE OFFLINE CLASSES:

~~₹90,000/-~~**₹,81,000/-**

FEE ONLINE CLASSES:

~~₹70,000/-~~**₹,63,000/-****10%
OFF**

EARLY BIRD OFFER

SUBSCRIBE

TIME TABLE

08069405205 / 08069405206 www.instakas.com support@insightsias.com

ರಕ್ಷಕ 2026 1.0

PSI/ESI/FDA/SDA/ ಎಲಾ
ಗ್ರೂಪ್ C ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿಗಳು

 ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕ
27ನೇ ಜುಲೈ 2026

22 + 8 = 30

SECTIONAL
TESTS

FULL LENGTH
TESTS

TOTAL TESTS

ರಕ್ಷಕ 1.0 ಏಕೆ?

ಉತ್ತಮ
ಗುಣಮಟ್ಟದ
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು
ವಿವರಣಾತ್ಮಕ
ಸಾರಾಂಶ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು
ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ
ತ್ವರಿತ
ಫಲಿತಾಂಶಗಳು

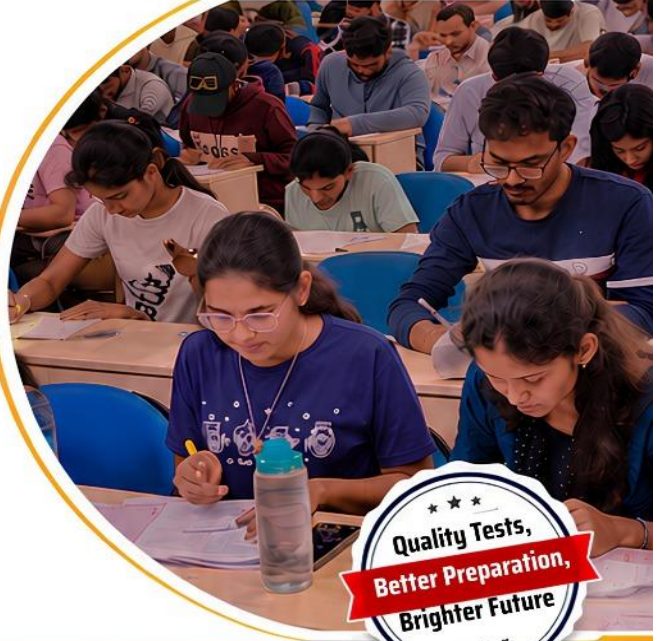
ವಿಭಾಗೀಯ ಮತ್ತು
ಪೂರ್ಣಾವಧಿಯ
ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿ
ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ
ವೈಯಕ್ತಿಕ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಕೆಪಿಎಸ್‌ಸಿ ಮತ್ತು
ಕೆಇಎ ಮಾದರಿ
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

Quality Tests,
Better Preparation,
Brighter Future

TIME TABLE

ಶುಲ್ಕ: ಆಫ್‌ಲೈನ್

~~₹3,200/-~~ **₹2560/-**

Only till 25th Jul 2026

DISCOUNT

20%

ಶುಲ್ಕ: ಆನ್‌ಲೈನ್

~~₹2,200/-~~ **₹1,760/-**

Only till 25th Jul 2026

DISCOUNT

20%

SUBSCRIBE HERE

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:

INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶಿರಾವತಿ
ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ,
ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್,
ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.

ಸಂಪರ್ಕ:

08069405206

ಮೇಲ್:

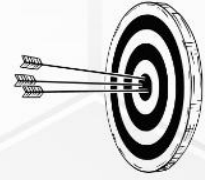
support@insightsias.com

www.insightsonindia.com | instacourses.insightsonindia.com

ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ಧಾರವಾಡ

MISSION

SANJEEVINI

GS CRASH COURSE FOR KEA & KPSC EXAMS

Course Starts On
20th July 2026

COURSE DURATION:
40 DAYS

FEATURES :

Coverage of Syllabus by
Experienced Faculties

High Priority Areas will be
Discussed by our Experts

Covers GS, Mental Ability,
& Current Affairs

Classes available both online
& offline

Weekly Current Affairs Classes

Under the Guidance of
VINAY KUMAR G B
Founder & Director, Insights IAS

SUBSCRIBE HERE

TIME TABLE

OFFLINE FEE

~~₹12,000/-~~ **₹9,600/-**

ONLINE FEE

~~₹8,000/-~~ **₹6,400/-**

EARLY BIRD OFFER DISCOUNT

20%

TILL 19TH
JULY 2026

Bengaluru Office:

2nd floor, 30 feet Road, 1133/B, Service Rd,
opposite to Bunt's Sangha, Hampi Nagar, RPC
Layout, Vijayanagar, Bengaluru, Karnataka

Contact:

08069405206

Mail:

support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com

Branches: Bengaluru | Delhi | Srinagar | Davanagere

**KEA & KPSC
ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ
ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ
(GS) ಕ್ರಾಶ್
ಕೋರ್ಸ್**

ಮಿಷನ್

ಸಂಜೀವಿನಿ

**ಆರಂಭದ ದಿನಾಂಕ
20ನೇ ಜುಲೈ 2026**

**ತರಬೇತಿಯ ಅವಧಿ:
40 DAYS**

FEATURES :

ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ
ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಗ್ರ ಬೋಧನೆ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು
ನಮ್ಮ ಪರಿಣಿತ ತಜ್ಞರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ, ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ,
ಮತ್ತು ಪ್ರಚಲಿತ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮತ್ತು ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಎರಡೂ ಮಾದರಿಯ

ವಾರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರಚಲಿತ ಘಟನೆಗಳ ತರಗತಿಗಳು ಲಭ್ಯ
& ಉಚಿತ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು

Under the Guidance of
VINAY KUMAR G B
Founder & Director, Insights IAS

SUBSCRIBE HERE

TIME TABLE

ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:

~~₹12,000/-~~ **₹9,600/-**

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:

~~₹8,000/-~~ **₹6,400/-**

**EARLY BIRD OFFER
DISCOUNT**

20%

**TILL 19TH
JULY 2026**

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:

INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ
ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ
ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.

ಸಂಪರ್ಕ:

08069405206

ಮೇಲ್:

support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
instacourses.insightsonindia.com

ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ಧಾರವಾಡ

KPSC PRELIMS CUM MAINS 2026

— PROGRAM AT BENGALURU —

STARTS ON

3RD

AUGUST 2026

BATCH-6

FEATURES:

- Integrated Classes for Prelims & Mains (7-8 Months)
- Emphasis on Mains Answer Writing Practice
- One-on-One Personalized Mentorship by Faculty
- Medium of Classes English & Kannada
- Basic & Advanced Classes by Experienced Faculty
- Offline & Online Classes & Prelims & Mains Test Series

Under the Guidance of
VINAY KUMAR G B
Founder & Director, Insights IAS

EARLY BIRD
OFFER

10% OFF

DISCOUNT VALID TILL
31ST JULY 2026

SUBSCRIBE HERE

FEE OFFLINE CLASSES

₹ ~~55,000/-~~

₹ 49,500/-

incl. taxes

FEE ONLINE CLASSES

₹ ~~45,000/-~~

₹ 40,500/-

incl. taxes

OUR FACULTIES

GIRIDHAR SIR
ETHICS

SHASHANK SIR
GEOGRAPHY

DHRUV SIR
GEOGRAPHY
(HONORARY ADVISOR)

NAVEEN SIR
HISTORY

NANDAN SIR
ENVIRONMENT & CA

MAHESH SIR
ECONOMY
(HONORARY ADVISOR)

PRAJWAL SIR
SOCIETY

SRIKANTH SIR
SCIENCE & TECHNOLOGY

VINAYAK SIR
HISTORY

MAMDAPUR SIR
PHYSICS

LINGARAJU SIR
ESSAY

YOGANAND SIR
AGRICULTURE

NINGAPPA SIR
MENTAL ABILITY

Bengaluru Office:

2nd floor, 30 road feet, 1133/B, Service Rd,
opposite to Bunt's Sangha, Hampi Nagar, RPC
Layout, Vijayanagar, Bengaluru, Karnataka

ಸಂಪರ್ಕ:
08069405206

Mail:
support@insightsias.com

www.instakas.com
instacourses.insightsonindia.com

Branches: Bengaluru | Delhi | Srinagar | Davanagere